Dosarul nr. 5r-6527/2023
4-23152713-12-5r-27102023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

04 martie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău, sediul Buiuani
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Denis Guzun
Grefier Elena Toacă

examinând în ședință de judecată publică contestaţia depusă de către contravenientul ***** împotriva deciziei de sancționare din 05.10.2023,-

constată:

Prin decizia de sancționare din 05.10.2023, emisă de către agentul constatator Ludmila Crețu din cadrul IP Rîșcani, cet. ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 91^1 alin. (17) Cod Contravenţional, cu aplicarea unei sancțiuni contravenționale sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale, fiind reținut în sarcina acestuia că, la 26.10.2023, ora 20:00, aflându-se în mun. Chișinău, str. *****, a încălcat legislația cu privire la fumatul în spațiile comune.

La data de 20.10.2023, cet. ***** a contestat decizia de sancționare din 05.10.2023, invocînd dezacordul cu aceasta, or nu a comis fapta imputată, iar careva probe ce ar confirma contrariul, nu au fost acumulate.

Solicită cet. ***** anularea deciziei de sancţionare din 05.10.2023 cu încetarea procesului contravenţional.

În ședința de judecată, contravenientul *****, fiind citat legal despre data, locul şi ora examinării cauzei, prin intermediul oficiului poştal, precum şi prin informaţia plasată pe site-ul oficial al Judecătoriei Chişinău: https://ic.instante.iustice.md/ro/agenda-sedintelor, în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, nu a depus o careva cerere de amînare a ședinței, astfel, fiind pusă în discuţie posibilitatea examinării cauzei nominalizate în lipsa părţii absente, ţinînd cont de faptul că au fost întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 382 Cod contravenţional RM privind citarea participanţilor la proces, instanţa a considerat neprezenţa contravenientului nemotivată, conform art. 455 alin. (3) Cod contravenţional RM a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Agentul constatator Ludmila Crețu, fiind citat legal despre data, locul şi ora examinării cauzei, prin intermediul oficiului poştal, precum şi prin informaţia plasată pe site-ul oficial al Judecătoriei Chişinău: https://ic.instante.iustice.md/ro/agenda-sedintelor, în şedinţa de judecată nu s-a prezentat, însă a depus o cerere de examinare a cauzei în lipsa sa.

Studiind procesul-verbal cu privire la contravenție și materialele din dosarul contravențional prezentat în coraport cu argumentele expuse în contestație, instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 448 alin. (1) Cod contravențional, ”*Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447[1] alin. (8)*”.

La caz, instanța a constatat că, prin decizia de sancționare din 05.10.2023, emisă de către agentul constatator Ludmila Crețu din cadrul IP Rîșcani, cet. ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 91[1] alin. (17) Cod Contravenţional, cu aplicarea unei sancțiuni contravenționale sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale, fiind reținut în sarcina acestuia că, la 26.10.2023, ora 20:00, aflându-se în mun. Chișinău, str. *****, a încălcat legislația cu privire la fumatul în spațiile comune.

Instanța de judecată remarcă că, în susținerea învinuirii aduse, de către agentul constatator au fost prezentate: petiția din 22.09.2023, declarația din 04.10.2023, declarația din 05.10.2023.

În conformitate cu art. 91[1] alin. (17) Cod contravențional, *”Fumatul în spaţiile publice închise şi semiînchise, inclusiv în locurile de uz comun, la locurile de muncă, în spaţiile publice deschise administrate de instituţiile medico-sanitare, instituţiile de învăţământ, autorităţile publice centrale şi locale, inclusiv pe teritoriile aferente acestora, în raza de 10 metri de la intrarea deschisă în spaţiile publice închise, inclusiv în locurile de uz comun, şi la locurile de muncă, de la ferestrele deschise şi de la locurile/instalaţiile de captare a aerului pentru spaţiile publice închise şi pentru locurile de muncă, se sancţionează cu amendă de la 30 la 42 de unităţi convenţionale aplicată persoanei fizice.”*.

Potrivit art. 26 din Legea nr. 278 din 14.12.2007 privind controlul tutunului, ”(1) *Se interzice fumatul: a) în toate spaţiile publice închise şi semiînchise, inclusiv în locurile de uz comun, la locurile de muncă, indiferent de tipul de proprietate și modul de acces; b) în toate spaţiile publice deschise administrate de instituţiile*

medico-sanitare, instituţiile de învăţământ, autorităţile publice centrale şi locale, inclusiv pe teritoriile aferente; c) în raza de 10 m de la intrarea deschisă în spaţiile publice închise, inclusiv în locurile de uz comun, şi la locurile de muncă, de la ferestrele deschise şi de la locurile/instalaţiile de captare a aerului pentru spaţiile publice închise şi pentru locurile de muncă; d) în parcurile de distracţii şi pe terenurile de joacă pentru copii; e) pe stadioane, arene, în pieţe şi alte spaţii publice deschise pe durata evenimentelor publice distractive sau de alt gen; f) sub acoperişul staţiilor de transport public; g) în mijloacele de transport public şi în mijloacele de transport private în care se află minori".

Astfel, instanța menționează că, potrivit declarațiilor anexate la materialele cauzei, cet. ***** fuma la balonul apartamentului său.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 278 din 14.12.2007 privind controlul tutunului, " *spaţii publice – toate spaţiile accesibile publicului general şi locurile de uz comun, indiferent de tipul de proprietate şi modul de acces*".

Reieșind din norma vizată, instanța reiterează că, cet. ***** fuma la balconul propriului apartament, care nu poate fi considerat drept spațiu public, or la acesta nu are acces publicul, precum și nu este loc de uz comun.

Mai mult, deși agentul constatator a identificat balconul apartamentului nr. 54 din str. Florilor drept spațiu comun, nu a prezentat careva probe în sensul dat.

Drept urmare, instanța menționează că, acțiunile cet. ***** nu cad sub incidența prevederilor art. 26 din Legea nr. 278 din 14.12.2007 privind controlul tutunului, or acesta fuma la balconul propriului apartament.

Conform art. 441 alin. (1) Cod contravențional,*"Procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: a) nu există faptul contravenţiei".*

Conform art. 425 Cod contravențional, *"(1) Probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.*

(2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză".

Astfel în măsura în care procesul verbal de constatare a contravenției nu este susținut de dovezi care corespund prevederilor legale procesuale în baza cărora s-a întocmit precum și din cauza că în cadrul acumulării probelor nu și-au găsit confirmare afirmațiile agentului constatator, iar petiționarul respinge învinuirile aduse nu se mai poate susține temeinicia procesului verbal fără a indica prezumția de nevinovăție instituită de art.6 a Convenției. Or, potrivit practicii CEDO în cauzele referitoare contravenții sunt aplicate prevederile art.6 din CEDO cu toate garanțiile conferite de acesta contravenientul beneficiind de prezumția de nevinovăției (cauza Anghel vs României) sarcina probei revenind agentului constatator cu respectarea în acest mod a principiului egalității armelor.

Cu respectarea principiului prezumției nevinovăției și a egalității armelor impuse de exigențele art.6 din CEDO precum și a principiului contradictorialității și al dreptului la apărare s-a dat posibilitatea ambelor părți de a propune probe instanței. Studiind substratul probatoriu prezentat de către agentul constatator se constată dubii rezonabile cu privire la temeinicia învinuirii aduse.

Ori conform prevederilor art. 375 Cod contravențional, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, prin urmare la cazul dedus judecății prin neprezenta agentului constatator în ședință de judecată instanța nu poate reține probele ce nu au fost examinate în cadrul ședinței de judecată.

Astfel, noțiunea de vinovăție trebuie tratată prin prisma principiului prezumției nevinovăției, or dreptul contravențional, în accepțiunea Curții Europene se raportează naturii penale, și implicit, garanțiilor dreptului penal.

În concluzie la cazul dedus judecății, persoana în privința căreia s-a întocmit procesul-verbal pe indicele contravenției revăzute de art. 91^1 alin. (17) Cod contravențional, nu este pusă în situația de ași proba învinuirea și pe cale de consecință, agentul constatator la etapa acumulării probelor urma să dovedească prin mijloace de probă pertinente, concludente și utile vinovăția persoanei. Concluzia instanței de judecată se întemeiază pe prezumția de nevinovăție, sarcina probei revine celui care acuză, instanța de judecată este doar un simplu arbitru în proces, iar reprezentantul statului în cazul de față agentul constatator, este obligat să colecteze suficiente probe pentru dovedirea vinovăției persoanei.

Ori interpretarea corectă, în lumina hotărârilor CEDO, este că simpla constatare (uneori pretinsa constatare) a agentului constatator nu este suficienta

pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal contravențional.

În prezenta cauza, instanța reține că, nu poate opera prezumția de temeinicie a procesului verbal de contravenție și în lipsa a unor altor mijloace de proba cercetate în cadrul ședinței de judecată, care să confirme situația de fapt reținută prin procesul - verbal de contravenție, aplicarea prezumției de temeinicei a procesului-verbal de contravenție in prezenta cauza ar fi contrar garanțiilor prevăzute de art. 6 CEDO.

Astfel, instanța de judecată reține având în vedere principiul legalității, care este de rang constituțional, și exprimă obligativitatea respectării legilor și a calității acestora, precum și asigurarea respectării ordinii de drept, se reține că aceste condiții au fost neconsiderate la data întocmirii actului. Or, legalitatea este de esența cerințelor statului de drept, a preeminenței legii în reglementarea relațiilor sociale.

Instanța de judecată notează, că, răspunderii contravenționale este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea contravenției prevăzute de legea contravențională, în context temeiul real al răspunderii contravenționale îl reprezintă fapta prejudiciabilă, iar componența de contravenție reprezintă stipulată în legea contravențională, reprezintă temeiul juridic al răspunderii contravenționale.

Instanța de judecată reține că, agentul constatator nu a întreprins suficiente măsuri necesare pentru a acumula și a prezenta probe întru elucidarea circumstanțelor cazului și a demonstra vinovăția contravenientului.

Conform art. 443 alin. (1) Cod contravențional, ”Procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei”.

În speță, la rubrica ”timpul săvârșirii”, agentul constatator a consemnat ”26.10.2023”, iar la rubrica ”fapta contravențională” a consemnat (...) 26.09.2023 (...)”.

În circumstanțele date, instanța reiterează că, de către agentul constatator nu a fost stabilit timpul comiterii faptei imputate cet. *****, or a identificat două date diferite.

Mai mult, instanța menționează că, de către agentul constatator a fost omisă consemnarea încadrării juridice a faptei imputate cet. *****, or Legea nr. 218 din 24.10.2008, de fapt este Codul contravențional, care prevede doar sancțiunile contravenționale aplicate pentru comiterea unor contravenții, și nicidecum nu stabilește însăși esența unor încălcări sancționabile.

Conform art. 445 alin. (1) Cod contravențional, ”*Neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, a circumstanţelor comiterii şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezența unui martor, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal*”.

Reieșind din încălcările admise de către agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05937480 din 05.10.2023, instanța îl apreciază drept lovit de nulitate absolută și pasibil de a fi anulat.

Luînd în considerație cele invocate supra, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite contestația depusă de către ***** împotriva deciziei de sancționare din 05.10.2023.

În baza celor expuse, conform art. 445, 460-462 Cod contravenţional, instanţa de judecată,-

h o t ă r ă ş t e:

Se admite contestaţia depusă de către contravenientul ***** împotriva deciziei de sancţionare din 05.10.2023.

Se anulează procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI05937480 din 05.10.2023 întomit de către agentul constatator Ludmila Crețu din cadrul IP Rîșcani, în privința cet. ***** în baza art. 91^1 alin. (17) Cod Contravenţional, în temeiul art. 445 alin. (1) Cod contravențional.

Se anulează decizia de sancționare din 05.10.2023, emisă de către agentul constatator Ludmila Crețu din cadrul IP Rîșcani, în privința cet. *****, învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 91^1 alin. (17) Cod Contravenţional, în temeiul art. 461 Cod contravențional.

Hotârârea este cu drept de atac în ordine de recurs la Curtea de Apel Chișinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Buiuani.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Denis Guzun